

הקשר בין צריכת אלכוהול, עישון ופחד דנטלי במבוגרים בפינלנד

הוצע בספרות שפחד דנטלי מכיל רכיבים אקסוגניים ואנדוגניים. הרכיבים האקסוגניים מתייחסים לפחד דנטלי הנרכש כתוצאה ממצבים ישירים או עקיפים. רכיבים אנדוגניים מתייחסים לפגיעות הפסיכולוגיות ולפחד דנטלי שעלולים ללוות אנשים מסוימים. אנשים עם פחד דנטלי עלולים לסבול מפגיעות פסיכולוגיות דומות לאלו של אנשים עם הפרעות חרדה, דיכאון ושימוש בחומרים ממכרים. תלות באלכוהול וסיגריות היא הפרעה פסיכיאטרית שכיחה הקשורה להפרעות חרדה, והיא מתרחשת לעתים קרובות במשותף ולא דווקא באופן מקרי. הקשר בין פחד דנטלי וצריכת יתר של אלכוהול נבדק בעבר רק במחקרים בודדים. ניקוטין כחומר פסיכו אקטיבי כבר נקשר בעבר לחרדה באופן כללי. מעשנים שהשתתפו במחקר זה דיווחו על רמות חרדה גבוהות יותר מאנשים שמעולם לא עישנו או מעשנים לשעבר. יתר על כן, הקשר בין עישון ודיכאון מבוסס היטב, ולאנשים מדוכאים קיים ייצוג יתר בקרב מעשנים.

מטרה

מטרת המחקר הנוכחי הייתה להעריך את הקשר בין פחד דנטלי, עישון כבד וצריכת יתר של אלכוהול בהתייחס למדדים של גיל, מין, רמת חינוך, חרדה ודיכאון.

המחקר נערך במדגם גדול מתוך האוכלוסיה הבוגרת המייצגת בני 30 פלוס בפינלנד. השערת המחקר הייתה כי צרכני אלכוהול צפויים לפתח פחד דנטלי גבוה יותר מאלה שלא שותים או מעשנים.

נתונים ארציים יציגים של מבוגרים פיניים בגילאי 30 פלוס ($n=5953$) נאספו באמצעות ראיונות. פחד דנטלי נמדד באמצעות השאלה "עד כמה אתה חושש מביקור אצל רופא השיניים". החלופות למענה היו "בכלל לא", "קצת" ו"מאוד". הפרעות הקשורות בצריכת אלכוהול, חרדה ודיכאון הוערכו בראיון פסיכיאטרי סטנדרטי מובנה המבוסס על הקריטריונים של DSM-IV. הינו מדריך דיאגנוסטי וסטטיסטי להפרעות נפשיות, שפורסם על ידי האגודה הפסיכיאטרית האמריקנית ומספק שפה משותפת וקריטריונים מקובלים לסיווג של הפרעות נפשיות. לצורך המחקר הנוכחי נבדק האבחון ההיררכי של DSM-IV, והאבחנה של שימוש מוגזם באלכוהול ניתנה רק למי שלא מילא את הקריטריונים לתלות באלכוהול. המשתנה של הפרעת שימוש באלכוהול כלל גם תלות באלכוהול.

השאלה על מנהגי העישון איפשרה שלוש תשובות חלופיות: "עישון יומי", "לעתים" או "כלל לא". כאשר המצב הסוציו-דמוגרפי והפרעות חרדה ודיכאון היו בשליטה, צרכני אלכוהול על בסיס יומי נמצאו כמי שנוטים לפחד דנטלי חזק יותר מאלה שלא נוהגים לשתות אלכוהול. כאשר היתוסף גם עישון למודל, אלה שעישנו באופן קבוע היו בסבירות גבוהה יותר לסבול מפחד דנטלי חזק מאלה שעישנו מדי פעם או בכלל לא. במודל הנוכחי, שימוש יתר באלכוהול לא היה קשור לפחד דנטלי באופן סטטיסטי מובהק.

מסקנות החוקרים על סמך תוצאות המחקר, הן כי לאנשים מסוימים יכולות להיות תכונות אישיות שהופכות אותם לפגיעים להפרעות הקשורות בשימוש בחומרים ממכרים ולפחד דנטלי.

smoking ,disorder use Alcohol .al et ,M Joukamaa ,AK Mattila ,V Pohjola
,300-306 : 71 Scand Odontol Acta .Finland in adults among fear dental and
2013